

REGIONAL ASIA-PACIFIC CONFERENCE ON

GENDER AND DISASTER RISK REDUCTION

16-18 May 2016

Ha Noi, Viet Nam

Bình đẳng giới trong các Khung pháp lý và Chính sách toàn cầu: Khung hành động Sendai, Các mục tiêu phát triển bền vững và Hiệp ước Paris về biến đổi khí hậu

Aditi Kapoor
Alternative Futures

Tầm quan trọng của bình đẳng giới trong các Khung pháp lý toàn cầu

- Các Khung pháp lý toàn cầu ảnh hưởng đến các Chính sách và Chương trình quốc gia.
- Các Khung pháp lý toàn cầu ảnh hưởng đến việc thu thập dữ liệu của các quốc gia và địa phương.
- Các hiệp ước toàn cầu được xây dựng trong các Khuôn khổ về quyền con người.
- Những sự khác biệt do giới tính trong các nhóm yếu thế và nhóm năng lực đã được quốc tế công nhận **về nguyên tắc** (Tiêu chuẩn Sphere, Ủy ban Liên chính phủ về Thay đổi khí hậu, Cương lĩnh hành động Bắc Kinh).
- Các khung pháp lý toàn cầu hiện vẫn chủ yếu do nam giới xây dựng
- Các khung pháp lý toàn cầu ảnh hưởng đến mọi khía cạnh của cuộc sống của phụ nữ - sinh tồn, sinh kế, phát triển, nâng quyền.
- “Ưu tiên phụ nữ bị ảnh hưởng nhất”: Phụ nữ *bị ảnh hưởng đầu tiên và nặng nề nhất* bởi thiên tai, bất trắc khí hậu và sự kém phát triển và có ít *nguồn lực, cơ hội và quyền nhất* để có thể nâng cao vị thế

Chúng ta đã có những bước tiến dài – bằng cách nào đó!

- Không thể hình dung được việc một hiệp ước toàn cầu không đề cập đến vấn đề giới.
- Ngôn ngữ đã được chuyển từ “phụ nữ” sang “giới”.
- Trong các cuộc tham vấn xã hội dân sự về các hiệp ước, nhiều ý kiến ủng hộ các vấn đề giới và đã hình thành ngôn ngữ cho các vấn đề này
- Phụ nữ ngày càng được công nhận với vai trò người hành động, không chỉ là “nạn nhân”.
- Đòi hỏi tăng số lượng nữ giới tham gia ra quyết định ở cấp độ toàn cầu đang trở nên cấp thiết:
 - COP18, Doha, 2012 “quyết định về mang tính giới”: " Thúc đẩy sự công bằng giới và tăng cường sự tham gia của phụ nữ trong các cuộc đàm phán UNFCCC và trong việc đại diện của các bên ở cơ quan được thành lập theo Công ước hoặc Nghị định thư Kyoto. "
- Vai trò ngày càng tăng của nữ giới đối với các nguồn tài nguyên thiên nhiên đã tạo tiếng vang trên toàn thế giới.
- Các xu hướng bình đẳng giới là xu hướng đi lên ... Nhưng tiếng nói vẫn còn quá ít, mờ nhạt và nhàn tán ...

Khung hành động Sendai về giảm thiểu rủi ro thiên tai 2015 – 2030

Công cụ tiếp nối Khung hành động Hyogo (HFA) 2005-2015

“Bình đẳng giới” vẫn chỉ là phần “mở rộng”

- “Bình đẳng giới” chưa phải là một khái niệm độc lập. Nữ giới vẫn được gộp chung với các nhóm yếu thế khác như người già, trẻ em, những nhóm không khuyết tật khác.
- Không có các cam kết về nâng quyền cho phụ nữ:
 - Nguyên tắc hướng dẫn đều cho rằng tất cả các chính sách và chương trình thực tiễn chỉ “nên” (mà không cần “phải”) tích hợp một góc nhìn trên cơ sở “giới tính, tuổi tác, khuyết tật và văn hóa.”
 - Không có một mục tiêu nào trong 7 Mục tiêu có cam kết dựa trên cơ sở giới.
 - 4 hành động ưu tiên mà trong đó không đề cập tới giới (ngoại trừ chỉ có một chương trình hành động nếu rõ “phụ nữ và người khuyết tật **nên**”) có trách nhiệm thúc đẩy “các phương pháp tiếp cận bình đẳng giới và phổ thông” trong ứng phó thiên tai và tái thiết sau thảm họa
 - Các nước thành viên không tính đến vấn đề bình đẳng giới trong kế hoạch triển khai Hiệp định Sendai
 - Phụ nữ được coi là các bên liên quan nhưng không có cơ chế hỗ trợ, ngoại trừ tăng cường năng lực.
 - Công nhận trao quyền nhưng không bắt buộc: “... các biện pháp **cần (không phải bắt buộc)** được đưa ra để trao quyền cho phụ nữ để chuẩn bị ... đảm bảo sinh kế dự bị trong các tình huống sau thiên tai” Việc tính đến sinh kế ở đây là một bước tiến đáng kể.
- Vẫn không thể xây dựng dù đã có hàng chục năm kinh nghiệm trong quản lý thiên tai, phục hồi và tái thiết dựa vào cộng đồng.

7 Mục tiêu Sendai: Cơ bản không liên quan đến bình đẳng giới

- **Giảm đáng kể tỷ lệ tử vong trong thảm họa toàn cầu** vào năm 2030, nhằm giảm tỷ lệ tử vong trung bình toàn cầu trung bình trên 100.000 trong thập kỷ 2020-2030 so với giai đoạn 2005-2015;
- **Giảm đáng kể số lượng người bị ảnh hưởng** (*các hạng mục sẽ được quyết định sau*) trên toàn cầu vào năm 2030, nhằm giảm con số trung bình toàn cầu trên 100.000 người trong thập kỷ 2020-2030 so với giai đoạn 2005-2015;
- **Giảm tổn thất kinh tế trực tiếp do thảm họa** liên quan đến tổng sản phẩm trong nước (GDP) toàn cầu vào năm 2030;
- **Giảm đáng kể thiệt hại do thiên tai đối với cơ sở hạ tầng quan trọng và gián đoạn dịch vụ cơ bản**, trong đó có cơ sở y tế và giáo dục, bao gồm cả thông qua việc phát triển khả năng phục hồi của những cơ sở này vào năm 2030;
- Tăng đáng kể số lượng các nước có **chiến lược giảm rủi ro thiên tai quốc gia và địa phương** vào năm 2020;
- Tăng cường đáng kể hợp tác quốc tế với các nước đang phát triển thông qua hỗ trợ đầy đủ và bền vững để bổ sung cho hành động quốc gia của họ để thực hiện Khung hành động hiện có vào năm 2030;
- Tăng cường khả năng và truy cập vào các hệ thống cảnh báo sớm và thông tin rủi ro thiên tai và đánh giá vào năm 2030.

Hiệp ước Paris về Thay đổi khí hậu 2015-2030

*Hội nghị lần thứ 21 của các Bên, Liên Hợp quốc về Khung hành động
về chống biến đổi khí hậu*

Giảm dần - dần chứng đơn giản nhất của bình đẳng giới

- Cam kết giữ nhiệt độ tăng trung bình xuống dưới 2 độ C, nhưng các vùng dễ bị tổn thương nhất đòi hỏi mục tiêu là 1,5 độ C, đó cũng là khát vọng trong thỏa thuận.
- Nhân quyền, bình đẳng giới trong Lời nói đầu của Hiệp ước; không được nhắc đến trong văn bản hoạt động - Mục đích (Điều 2).
- Hiệp định yếu: không có mục tiêu về cắt giảm khí thải – các tác động đến nữ giới có thể tăng mà không có lợi ích.
- Vấn đề bình đẳng giới chỉ có thể nhận thấy trong mối quan hệ với các nhóm dễ bị tổn thương, không phải là các nhóm ưu thế.
- Bình đẳng giới không phải là một vấn đề xuyên suốt - chỉ có thể nhận thấy trong thích ứng và xây dựng năng lực; không phải trong các công việc nhẹ, tài chính hoặc công nghệ.
- Giảm dần - phụ nữ cần tài chính công và cộng nghệ hỗ trợ để thay thế củi bằng nhiệt lượng mặt trời để giảm thiểu công việc.
- Các thiệt hại sẽ ảnh hưởng đến phụ nữ nhất nhưng các nước giàu thoái thác trách nhiệm bồi thường của mình.

Mục tiêu phát triển bền vững 2030

Tiếp nối Mục tiêu phát triển Thiên niên kỷ

Không có sự đối xử công bằng giữa nam giới và nữ giới

- Chỉ có một mục tiêu có tập trung vào vấn đề giới (5); giới (và thay đổi khí hậu) không được lồng ghép trong tất cả 17 mục tiêu và mục đích.
- Nữ giới được nhóm chung lại với “những nhóm khác” ngay cả ở trong các tiêu chí:
 - VD. Mục tiêu 1 về đói nghèo đáng lẽ nên tập trung vào những người phụ nữ thuộc nhóm người nghèo nhất trên trái đất này. Tuy nhiên, chỉ có một chỉ số nói về nữ giới và đã đánh đồng với 'những nhóm người khác'. "Tỷ lệ phần trăm phụ nữ, nam giới, người dân bản địa và cộng đồng địa phương được bảo đảm quyền lợi về đất đai, tài sản và các nguồn tài nguyên thiên nhiên, được tính bằng: (i) tỷ lệ có tài liệu hoặc bằng chứng chứng nhận sở hữu, và (ii) tỷ lệ người có quyền được công nhận và bảo vệ.
- Các chỉ số về những vấn đề có ảnh hưởng đến nữ giới nhất cũng không chứa đựng vấn đề bình đẳng giới. Ví dụ:
 - Mức tối thiểu tiêu thụ năng lượng cần thiết (Mục tiêu 1);
 - Tỷ lệ phần trăm nuôi con dưới 6 tháng bằng sữa mẹ hoặc số lượng cán bộ khuyến nông trên 1000 nông dân (mục tiêu 2);
 - Tỷ lệ người bị bệnh tâm lý được chữa trị (Mục tiêu 3);
 - Chỉ số phát triển trẻ nhỏ (Mục tiêu 4);
 - Tỷ lệ phần trăm những người sinh sống trong khoảng 0.5km từ giao thông công cộng (mục tiêu 11).
- Làm thế nào trách nhiệm về bình đẳng giới sẽ thay đổi số liệu quốc gia về các tiêu chí được báo cáo?

Các rào cản chính về bình đẳng giới trong các hiệp ước toàn cầu

- ✓ Sự thiếu vắng của các khung pháp lý về quyền con người trong các điều ước thực tế
- ✓ Không có thay đổi cấu trúc để chống lại tư tưởng và chế độ gia trưởng.
- ✓ Ủy ban về Vị thế của nữ giới không được tham vấn để hướng dẫn xây dựng các điều ước.
- ✓ Bình đẳng giới không tạo thành nền tảng của bất kỳ điều ước nào.

Bằng chứng:

- Bình đẳng giới chỉ là phần phụ trợ, nhóm chung với các nhóm thiệt thòi khác.
- Thiếu tuyên ngôn mạnh mẽ về chính sách về trách nhiệm bình đẳng giới.
- Thiếu dữ liệu trên cơ sở bình đẳng giới để hướng dẫn các quyết định.
- Không có các mục tiêu và / hoặc các chỉ số cam kết cụ thể trên cơ sở bình đẳng giới.
- Các quốc gia không chịu trách nhiệm cho việc thúc đẩy bình đẳng giới.
- Các phương thức thực hiện, đặc biệt là tài chính và công nghệ, không nhắc đến bình đẳng giới.
- Không có sự hiện diện đáng kể của nữ giới trong việc ra quyết định của các hiệp ước này.

Chúng ta cần gì từ các nhà lãnh đạo thế giới

- Tách bình đẳng giới ra khỏi các nhóm ngoài lề khác, công nhận ba điểm mấu chốt là nghèo đói, dân tộc và giới tính.
- Đảm bảo bình đẳng giới trong các quy định của các điều ước.
- Bình đẳng giới phải hướng dẫn phương tiện thực hiện, mục tiêu và các chỉ số.
- Buộc các quốc gia thành viên chịu trách nhiệm đối với khả năng tiếp cận công bằng trong việc ra quyết định và chia sẻ lợi ích.
- Yêu cầu phải dữ liệu về sự khác biệt giới trong đánh giá tổn thương và chỉ số trao quyền.
- Mang tiếng nói của phụ nữ vào các quyết định toàn cầu; cũng như cho điểm chuẩn, giám sát, đánh giá, học tập và phổ biến. (hiện có 11 trong 145 nhà lãnh đạo thế giới là phụ nữ tại COP21 ở Paris).
- Thu hút Khung hành động Sendai cũng như các Hiệp ước khác về Khí hậu và Phát triển để đạt được phát triển bền vững có trách nhiệm bình đẳng giới một cách toàn diện, đặc biệt dựa trên tài nguyên thiên nhiên và các lĩnh vực khác.

Vai trò của chúng ta đối với bình đẳng giới trong các hiệp ước toàn cầu

Xu hướng bình đẳng giới đang lên...

Nhưng tiếng nói quá nhỏ bé, mờ nhạt và còn phân tán

- Đây là những tài liệu năng động; hành động được thực hiện bởi các chính phủ quốc gia.
- Tìm hiểu những gì chính phủ của chúng ta đang làm để triển khai các hiệp ước;
- Đẩy mạnh học tập và nghiên cứu.
- Thu thập bằng chứng về các tác động, hành động, các chỉ số, đổi mới
- Tiên phong tại nhiều mức độ từ địa phương, quốc gia, khu vực đến toàn cầu.
- Tăng cường tiếng nói có tổ chức tại toàn bộ các vùng và giữa các quốc gia.
- Mở rộng tầm ảnh hưởng, tăng tính nhạy cảm, thông qua các cam kết rộng rãi.
- Tiếp tục các cuộc đối thoại ...

Cảm ơn sự theo dõi của Quý Vị!

Email: aditikapoor2@gmail.com

Websites

www.alternativefutures.org.in

www.gencap.org.in